

[Dorte Bennedsen]

absolut tunge ende af den samlede lovgivning. Men at stoffet er vanskeligt tilgængeligt, bør ikke forlede nogen til at tro, at det så heller ikke indholdsmæssigt har nogen interesse uden for en snæver kreds af involverede eksperter og virksomheder.

Anledningen til denne debat er jo EF's direktivforslag til beskyttelse af bioteknologiske opfindelser, og sammenholder man direktivforslaget med den europæiske patentkonvention og med den danske patentlovgivning, bliver det lysende klart, at en vedtagelse af forslaget i dets nuværende skikkelse får dybtgående konsekvenser for europæisk landbrug. Det vil bringe ulandenes landbrug i en helt uacceptabel økonomisk afhængighed af de forholdsvis få multinationale selskaber, som i dag kontrollerer det meste af den internationale frøindustri, og sidst, men bestemt ikke mindst, tilsidesætter det helt de etiske normer, som ligger til grund for den danske patentlov, nemlig at vi ikke accepterer patent på dyr og planter.

I betragtning af direktivforslagets vidtrækkende konsekvenser må man mildt sagt undres over den procedure, industriministeren har valgt for behandlingen af forslaget. Industriministeriet har på baggrund af en indstilling fra det rådgivende udvalg vedrørende industriel ejendomsret udarbejdet et notat med den danske holdning til direktivforslaget, men notatet er fortroligt. Jeg har forstået, at notatet er afleveret i Bruxelles, og at det giver udtryk for en dansk tilslutning til direktivforslaget i dets nuværende form.

Det har regeringen altså kunnet meddele EF-organerne, men man har ikke ønsket, at befolkningen eller Folketinget skulle have kendskab til den danske indstilling på et så tidligt tidspunkt, at det var muligt at få en reel debat om, hvorvidt Danmark virkelig ønsker de foreslåede ændringer og deres langtrækkende konsekvenser.

Jeg forstod på ministeren, at de bemærkninger, der har været i Miljøudvalget og i Markedsudvalget, er indgået i regeringens overvejelser, men jeg har ikke set skygge af spor af, at de også har manifesteret sig i de endelige holdninger. Så vidt jeg kan se, er Miljøministeriets repræsentant den eneste i udvalget, der har forsøgt at pippe lidt andre toner. Han er citeret for at have sagt: Selv om vi ikke direkte er gået imod notatet, har vi heller ikke tiltrådt det.

Det er i sandhed en helt modig positur. Men han har dog også ladet forstå, at det var Miljøministeriets indstilling, at denne sag havde brug for langt bredere politiske overvejelser end dem, man gjorde sig i udvalget, og de ord er til gengæld så sande, som de er sagt. Man må dybt beklage, at industriministeren og ministeriet totalt har fejlet den argumentation til side.

Netop fordi de etiske aspekter og holdninger har været fejlet totalt til side i den hidtidige behandling, må de nødvendigvis få en fremtrædende plads i denne debat. I forgårs modtog ordførerne til i dag en interessant skrivelse fra Industrirådet. Den er interessant, fordi den er et skoleeksempel på dobbeltmoral og manipulation. Skrivelsen indledes med følgende ord:

»Vi må åbent erkende, at den bioteknologiske udvikling rejser etiske problemer. Der må formentlig træffes politiske beslutninger om, hvor grænserne skal gå for, hvad der må udvikles, anvendes og markedsføres.«

Derefter argumenteres der for, at denne grænsedragning ikke skal foretages i relation til patentreglerne, men i anden lovgivning. Argumentet herfor er ifølge Industrirådet:

». . . at det må være politikerne, ikke administrative patentingeniører i patentdirektoraterne, der skal vurdere de etiske problemer.«

Hvad er det dog for en dobbeltmoralisk holdning, Industrirådet her gør sig til talsmand for? Det ønsker, at politikerne giver tilladelse til patentering helt uden grænser, og følger så til, at politikerne bagefter kan gå ind og få byttet visse udviklinger eller anvendelser. Jamen er det rimeligt, at virksomheder skal anvende i hundrevis af millioner kroner for at gøre bioteknologiske opfindelser – for nu at bruge Industrirådets egne ord – for så derefter at få at vide, at de i øvrigt overhovedet ikke må udnytte deres opfindelser? Jeg skal ikke skjule, at jeg sidder med en fornemmelse af, at Industrirådets stille tanke er: Lad os nu få patenteringen uden grænser igennem, så vil presset på politikerne derefter være så stort, ikke mindst under henvisning til de enorme investeringer, industrien har gjort, at det vil være næsten umuligt for dem at sætte grænser begrundet i etiske hensyn.

Socialdemokratiet er enig med Industrirådet i, at det er politikerne og ikke patentingeniørerne, der skal vurdere de etiske problemer. Den bedste og mest retlinede hjælp, vi kan give patentingeniørerne og virksomhederne, er på